

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

2

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 2

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 2

Одеса
2025

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 16.05.2025 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: нові виміри у воєнний час** : у 2 т. : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 16 травня 2025 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2025. – Т. 2. – 716 с.
ISBN 978-617-8430-61-0

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири України: нові виміри у воєнний час» містять результати наукових досліджень і практичних напрацювань вчених, фахівців і військовослужбовців, здійснені в умовах повномасштабної війни. У збірнику представлено як теоретичні, так і емпіричні дослідження у галузях філософії, загальної теорії держави і права, історії права, сучасних соціально-політичних процесів, соціології та психології.

Особливу увагу приділено аналізу загроз національній безпеці в конституційному, міжнародному та європейському правовому контекстах, а також питанням трудового, соціального, земельного, аграрного та екологічного права. Окремі розділи присвячено функціонуванню економіки та підприємництва в умовах євроінтеграції.

У збірнику також розглянуто проблематику цифрової трансформації, захисту інформації та кібербезпеки в умовах воєнного часу, методику викладання іноземних мов, перекладознавство, лінгвістику і журналістику. Висвітлено наукові здобутки в адміністративному, фінансовому, морському та митному праві, реформуванні судової системи, діяльності прокуратури, правоохоронних органів та адвокатури. Окремо проаналізовано питання кримінального права, кримінального процесу, кримінології, криміналістики, судової експертизи, медико-психологічного забезпечення правосуддя, а також аспекти цивільного, сімейного, господарського права, інтелектуальної власності та патентного судочинства. Розглянуто також актуальні питання діяльності бібліотек у закладах вищої освіти та фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник адресовано науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, а також практикам у галузях права, економіки, соціології, політології, психології, філології, журналістики та кібербезпеки.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

ISBN 978-617-8430-61-0

© НУ «Одеська юридична академія, 2025
© Автори статей, 2025

<i>Тупікова Тетяна Валеріївна</i> ФУНКЦІОНУВАННЯ КОЛЬОРОПОЗНАЧЕНЬ У СЕРЕДНЬОВЕРХНЬОНІМЕЦЬКІЙ МОВІ	601
<i>Швелідзе Лідія Дмитрівна</i> КЕЙС-МЕТОД ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ПРАВНИЧІЙ ОСВІТІ	603
<i>Шевченко-Бітенська Олена Валентинівна</i> НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ МОВЛЕННЯ ДОНАЛЬДА ТРАМПА ТА КАМІЛИ ГАРИС ПІД ЧАС ПЕРЕДВИБОРЧИХ ДЕБАТІВ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ.	605
<i>Mykola E. Alexeyev</i> AN AVENUE TO PLAIN LANGUAGE IN LEGAL ENGLISH	608
<i>Ksenia Kovalova</i> THE CONCEPT OF FABRIC AS A CONCEPTUAL METAPHOR	611
<i>Лесневська Катерина Вікторівна</i> РОЛЬ ТЕРМІНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ.	613

СЕКЦІЯ 25. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ЛІНГВІСТИКИ ПРАВА ТА ЗМІ

<i>Мамич Мирослава Володимирівна</i> КОНТЕНТ ВИДАННЯ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВПЛИВУ НА СУСПІЛЬСТВО.	615
<i>Кісельова Анастасія Андріївна</i> ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ НЕФІЛОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ.	618
<i>Назаренко Оксана Миколаївна</i> ДУХОВНА ІДЕНТИЧНІСТЬ НАЦІЇ В ЕТНОЛІНГВІСТИЧНОМУ АСПЕКТІ	620
<i>Томчаковський Олександр Георгійович</i> ПОЛІКОДОВИЙ VS КРЕОЛІЗОВАНИЙ ТЕКСТ	623

СЕКЦІЯ 26. ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

<i>Колкутіна Вікторія Вікторівна</i> ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ ЗАСОБІВ ПОЕТИКИ У СТРУКТУРІ МІЖНАРОДНОГО СТОРИТЕЛІНГУ	625
<i>Макаренко Олександр Юрійович, Макаренко Наталія Анатоліївна</i> ПЕРЕШКОДЖАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЖУРНАЛІСТА В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ.	628
<i>Маляренко Тетяна Анатоліївна</i> ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДУ СИТУАЦІЙНОГО АНАЛІЗУ У КОМПЛЕКСНИХ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	631
<i>Скалацька Олена Віталіївна</i> СУЧАСНІ ФОРМИ ЦИРОВИХ МЕДІА.	633
<i>Грушевська Юлія Андріївна</i> ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ МОВЛЕННЄВИХ НОРМ ЯК АТРИБУТ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО РЕКЛАМНОГО ТЕКСТУ	636
<i>Червінчук Аліна Олегівна</i> РОЛЬ КОНСТРУКТИВНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ У ВИСВІТЛЕННІ СОЦІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ВОЄННОГО ЧАСУ	638
<i>Чубук Олег Леонітійович</i> НАЙНЕОБХІДНІШІ КОМПЕТЕНТНОСТІ МЕДІЙНИКІВ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.	641
<i>Літвінчук Ірина Сергіївна</i> РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЖУРНАЛІСТИЦІ: ЗАГРОЗА ЧИ МОЖЛИВІСТЬ	643

ріоду низька. З погляду морфологічної структури переважають складні слова. Сполученість кольорів як всередині композитів, так і в контексті обмежена. Ряд слів кольоропозначень середньовісньонімецької мови не зберігся в сучасній мові, або втратив значення кольору. Це зумовлено зміною якісного і кількісного складу кольоропозначень протягом часу.

Список використаних джерел:

1. Benecke-Müller-Zarncke. *Mittelhochdeutsches Wörterbuch*: In 3 Bänden / Hrsg. von Müller. Hildesheim : Olms, 2013. Bd. I. 1061 S. Bd. II/1. 825 S. Bd. II/2. 815 S. Bd. III. 963 s.
2. *Deutsch-Ukrainisches Wörterbuch*: In 2 Bänden / Begr. von HNBielfeldt. 3. Aufl. Berlin : Akademie-Verlag, 2020. Bd. 1. 1076 S.; Bd. 2. 1177 s.
3. *Etymologisches Wörterbuch des Deutschen*: In 3 Bänden/Hrsg. von Wolfgang Pfeifer. Berlin : Akademie-Verlag, 2013. Bd. 1. 822 S. Bd. 3. 810 s.
4. Lexer M. *Mittelhochdeutsches Taschenwörterbuch*. Leipzig : S. Hirzel Verlag, 2004. 504 s.
5. Pokorny J. *Indogermanisches etymologisches Wörterbuch*. Bern : Francke, 1949-1956. 960 s.

Ключові слова: прикметники на позначення кольору, діахронічні ознаки, розвиток семантики, реконструкція слів, мотивація, бінарність, символіка, первинна номінація.

Keywords: color cues and designations, diachronic signs, semantics of rose, reconstruction of words, motivation, narration, symbol, name.

Швелідзе Лідія Дмитрівна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри іноземних мов, кандидат філологічних наук, доцент*

КЕЙС-МЕТОД ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ПРАВНИЧІЙ ОСВІТІ

Кейс-метод є одним із найбільш ефективних підходів у навчанні іноземних мов для студентів юридичних спеціальностей, оскільки дозволяє поєднати теоретичне знання з практичними навичками, необхідними для майбутніх юристів. Зокрема, його використання в навчанні правничої англійської мови дає змогу студентам працювати з реальними юридичними кейсами, що сприяє розвитку не лише мовної компетенції, але й критичного та аналітичного мислення, необхідних для професійної діяльності.

Кейс-метод у правничій освіті дозволяє студентам працювати з автентичними юридичними матеріалами, такими як судові рішення, контракти, позови, що включають складну термінологію та юридичні конструкції. Це важливо для підготовки студентів до роботи в міжнародному правовому середовищі, де вони

повинні володіти не тільки технічними знаннями, але й здатністю чітко і коректно комунікувати на іноземних мовах.

Застосування кейс-методу надає студентам можливість не лише опрацьовувати теоретичні аспекти права, а й застосовувати ці знання у практичних ситуаціях. Студенти аналізують конкретні правові випадки, обговорюють можливі стратегії захисту, інтерпретують судові рішення, що допомагає їм розвивати навички аргументації та публічного виступу. Це є важливим елементом у підготовці майбутніх юристів до реальних умов професійної діяльності.

Інтеграція реальних юридичних ситуацій у навчальний процес через кейс-метод дозволяє значно підвищити рівень комунікативних навичок студентів. В процесі розв'язання кейсів студенти вчаться формулювати юридичні аргументи, вести переговори, обговорювати різні аспекти правової ситуації з іншими учасниками, що є важливою складовою професійної комунікації. Зокрема, при навчанні іноземної мови через кейс-метод студенти не лише використовують правничу термінологію, але й вчаться застосовувати її в реальних мовних ситуаціях.

Іншою важливою складовою є розвиток аналітичних навичок. Розв'язання юридичних кейсів вимагає від студентів умінь аналізувати великі обсяги інформації, порівнювати різні точки зору, застосовувати правові норми до конкретних випадків і робити обґрунтовані висновки. Цей процес стимулює критичне мислення, що є необхідним для професійної діяльності юристів, а також сприяє глибшому розумінню правових норм і принципів.

Сучасні тенденції в освіті свідчать про зростаючу роль інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні. Використання онлайн-платформ для симуляцій правових процесів та віртуальних судових засідань значно розширює можливості кейс-методу. Студенти можуть брати участь у симуляціях реальних юридичних процесів, де використовують іноземну мову для підготовки та проведення судових дебатів, що дозволяє інтегрувати теоретичні знання з практичними навичками комунікації в міжнародному правовому контексті.

Одним із ключових аспектів є також можливість використання міжнародних кейсів, що дозволяє студентам ознайомитись з особливостями правових систем різних країн, зокрема через аналіз судових рішень міжнародних судів чи транснаціональних спірів. Це не лише підвищує мовну компетенцію студентів, а й дає їм необхідні інструменти для роботи в міжнародному правовому середовищі.

Таким чином, кейс-метод є надзвичайно важливим інструментом для навчання правничої англійської мови, оскільки він дозволяє студентам не лише розвивати мовні навички, але й отримувати практичний досвід, необхідний для ефективного застосування знань у реальних юридичних ситуаціях. Інтеграція цього методу з сучасними технологіями підтверджує можливості для покращення якості юридичної освіти та підготовки висококваліфікованих юристів, здатних ефективно працювати в міжнародному правовому середовищі.

Список використаних джерел:

1. Пустовойт Б. А., Федяй І. О. Кейс-технологія як один із сучасних методів викладання у закладах вищої освіти для формування компетентності майбутніх фахівців. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2021/paper/viewPDFInterstitial/11505/9612>.
2. McLean A., McQueen J. Supporting students to engage with case studies: a model of scaffolding for professional practice. *Educational Review*. 2023. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00131911.2023.2281227>.
3. Roell C. Using a Case Study in the EFL Classroom. *English Teaching Forum*. 2019. № 4. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1236098.pdf>.
4. Кейс-метод як сучасна технологія викладання іноземної мови у вищій школі. URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/bitstreams/890e38e7-8788-4b6b-bf63-3f365c9e030a/download>.

Ключові слова: кейс-метод, правнича англійська мова, юридична освіта, професійна комунікація, аналітичне мислення, юридичні кейси, інтеграція ІКТ в освіті, міжнародне правове середовище.

Keywords: case method, legal English, legal education, professional communication, analytical thinking, legal cases, ICT integration in education, international legal environment.

Шевченко-Бітенська Олена Валентинівна

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри іноземних мов кандидат юридичних наук, доцент

НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ МОВЛЕННЯ ДОНАЛЬДА ТРАМПА ТА КАМІЛІ ГАРИС ПІД ЧАС ПЕРЕДВИБОРЧИХ ДЕБАТІВ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ

Невербальна комунікація відіграє ключову роль у політичних дебатах, оскільки вона дозволяє кандидатам не лише передавати своє ставлення до різних тем, але й маніпулювати сприйняттям виборців. Вона охоплює широкий спектр засобів комунікації, таких як міміка, жести, поза, тон голосу, контакт з аудиторією та інші невербальні елементи. У контексті політичних дебатів невербальна комунікація може стати вирішальним фактором для формування громадської думки.

Невербальна комунікація включає в себе всі несловесні сигнали, що передаються під час спілкування, і має здатність впливати на емоційний стан, переконання та ставлення реципієнтів до почутого. У політичних дебатах, де кожне слово має бути ретельно проаналізоване та інтерпретоване, невербальні сигнали набувають особливої важливості. Вони часто служать інструментом підтвердження або заперечення сказаного, а також можуть бути застосовані для посилення або ослаблення впливу висловленого [1, с. 283].